

ПРЯМА МОВА. РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ В РЕЧЕННЯХ ІЗ ПРЯМОЮ МОВОЮ

1. Відеоурок «Пряма мова. Розділові знаки при прямій мові» [посилання](#)

2. Відеоурок «Пряма і непряма мова. Розділові знаки при прямій мові» [посилання](#)

3. Теоретичний матеріал

Пряма мова

Пряма мова – висловлення якоїсь особи, передане дослівно, без змін.

Пряма мова супроводжується **словами автора**, які вказують, кому вона належить.

Наприклад:

- 1) Я крикнув журавлю: «Візьми мою журу!»
- 2) «Добрий ранок, непосидо», – посміхається мати.

• **ПРЯМА МОВА**
«Запам'ятайте,—каже вчитель,—що архаїзми — це слова,
Які до того застаріли, що їх ніхто вже не вжива».

• **НЕПРЯМА МОВА**
Вчитель сказав запам'ятати, що архаїзми — це слова,
які до того застаріли, що їх ніхто вже не вжива.

РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ ПРИ ПРЯМІЙ МОВІ		
№	Схеми	Приклади речень
1	А: «П!?».	А за вербами причаїлася дрімота і шепоче: «Засни собі, засни...» (М.Стельмах).
2	«П!?»», – а.	«Кругом неправда і неволя, народ замучений мовчить»,—часто повторював про себе слова Кобзаря молодий Франко (Д.Павличко).
3	«П, – а, – п!?».	«Я б сонце засліпив,—розхвастався Ліхтар,—якби мене хтось підійняв до хмар!» (В.Симоненко).
4	«П, – а. – П!?».	«Чого ж ви стоїте? – перебив їх нараз гетьман.—Сідайте! Подай, будь ласка, три крісла ближче! (Б. Лепкий).
5	«П, – а: – П!?».	«Якби не було мрії, праця втратила б свою привабливість, – сказав В.Сухомлинський, а згодом додав: У мрії – краса праці» (3 газети).
6	А: «П», – а.	«Усі на кутку кажуть: «З вашого Тараса, мабуть, щось добре вийде»,— промовив сусід» (С.Васильченко).

4. Тренувальні вправи

Вправа 1. Перебудувати подані речення на речення з прямою мовою та словами автора. Записати їх.

Калина хвалилась, що медом солодка. Хвастала кобила, що возом горшки побила. Хвалилася вівця, що в неї хвіст, як у жеребця. Заліз черв'як у хрін та кричить, що йому добре. Хтось мухам набрехав, що на чужині краще жити... (Л. Глібов.) Прилетіла муха жвава і сказала, що вона лева бачила і сили в світі більшої не зна. (Б. Грінченко.) Хвалився кіт, що він убрид Дніпро перебреле. Та як пішов – і не прийшов, нема kota ніде. (П. Воронько.)

Вправа 2. Запишіть речення, замінюючи пряму мову непрямою.

1) Багатий каже вбогому братові: «Віддай мені корову назад!» 2) А вбогий відповідає: «Я ж тобі за неї відробив!» 3) Зустрічає дочка батька й питається: «Чого ви плачете?» 4) Пан запитав мене: «Чи ти знаєш, що в світі найситніше, найпрудкіше, наймиліше?» 5) Каже вбогий: «Є в мене дочка Маруся, то це вона мене так навчила».

5. Тест «На Урок»

<https://naurok.com.ua/test/pryama-mova-rozdivi-znaki-pri-pryamiv-movi-5-klas-1031696.html>

5. Інтерактивні вправи

- <https://learningapps.org/3817873>
- <https://learningapps.org/3776403>
- <https://learningapps.org/5032962>

Розставте пропущені розділові знаки

ПРЯНИК

У вас зуби є, дідуся? онучок питає.
Дід журливо посміхнувся вже давно немає.
Це почувши, хлопчентяко зраділо без краю
Тоді пряник потримає, а я пострибаю.

